

E~NOVIČNIK

Projekt PARKIRAJ & DOŽIVI NARAVO!

KAZALO

 Uvodnik	2
 Nova infrastruktura in oprema za trajnostno mobilnost	3
 Promocijski dogodki trajnostne mobilnosti	7
 Sorodni oz. povezani projekti in akcije	19
 Vabilo k sodelovanju:	23
 Kontaktni podatki za več informacij o projektu	24

UVODNIK

Pozdravljeni,

Aktivnost projekta PARKIRAJ & DOŽIVI NARAVO! so v letu 2016 potekale s polno paro, kar se pozna ne le pri precej daljši 2. številki projektne e-novičnika, temveč tudi pri njihovih konkretnih rezultatih, tako infrastrukturnih kot tistih "mehkih", ki so povezani s promocijo trajnostne turistične mobilnosti. Letos tudi uradno odprtem in v tem poletju več kot dobro uporabljenem novem parkirišču pri planini Kuhinja sta se pridružili novi točki za izposajo koles (skupaj s 14 kolesi) v Bohinju ter dve novi info točki za trajnostno mobilnost v info centrih TNP v Stari Fužini in Kobaridu. Ob tem je potekala množica izobraževalnih, ozaveščevalnih in promocijskih dogodkov, ki so njihovim udeležencem ponovno dokazali, da je uporaba trajnostne mobilnosti ne le okolju prijazna, temveč prinaša za obiskovalca tudi zelo zanimivo in prav posebno doživljanje narave in podeželja.

Tudi tokrat vas vabimo, da se, poleg predstavitve aktivnosti v projektu, odzovete tudi na povabilo k aktivnemu sodelovanju na 23. strani.

*Uroš Brankovič,
projektni sodelavec in urednik e-novičnika
Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj*

NOVA INFRASTRUKTURA IN OPREMA ZA TRAJNOSTNO MOBILNOST

NOVO PARKIRIŠČE PRI PLANINI KUHINJA ZAŽIVELO, V KOBARIDU ODPRTA INFO TOČKA TRAJNOSTNE MOBILNOSTI PO TNP

Občina Kobarid se je v projekt Parkiraj&Doživi naravo! vključila kot partnerica skladno s svojo jasno vizijo, da se območje pod Krnom na podlagi dobro ohranjene narave razvija v smeri sonaravnega turizma z uporabo trajnostne mobilnosti.

Dosedanje degradirano območje opuščene peskokopa pri planini Kuhinja oziroma pod območjem naravne vrednote Krnske morene je bilo tako od jeseni 2015 do začetka leta 2016 sonaravno urejeno in zdaj omogoča parkiranje 60 avtomobilom.

S pomladjo 2016 je bilo parkirišče dokončno odprto, z začetkom glavne turistične sezone pa tudi praktično vključeno v sistem trajnostne mobilnosti po tem delu Posočja oz. TNP.

S tem se odpravlja nedovoljeno parkiranje na kmetijskih površinah omenjene naravne vrednote. Parkirišče je hkrati obračališče avtobusov in minibusov za obiskovalce planine, tukajšnje planinske kočje ali pohodnike v Krnskem pogorju. Tako je tudi končna točka ene od linij organiziranih prevozov z minibusi po okolici Kobarida po sistemu "Hop ON, Hop OFF", ki so bili prvič uvedeni letos poleti. Poleg uporabe s strani pohodnikov, pa se je parkirišče izkazalo za zelo priljubljeno kolesarsko izhodišče, pri čemer tudi omenjeni minibus omogoča prevoz 4 do 5 koles. Kolesarji le-te izkrcajo na parkirišču in se podajo na kolesarske izlete po okolici ali proti dolini.

V sklopu projekta Parkiraj&Doživi naravo! je občina v sodelovanju s TNP poleg parkirišča Kuhinja uredila tudi informacijsko točko o trajnostni mobilnosti. Le-ta se nahaja v prvem nadstropju Zelene hiše v središču Kobarida. Na info točki lahko najdemo animirani zemljevid Julijskih Alp s poudarkom na možnostih uporabe javnih prevozov, animirani film s tremi junaki avtohtonih pasem tega dela Alp in spletno mesto, na katerem je moč najti vse informacije o javnem prevozu ter njegovi kombinaciji s kolesi in pešpotmi.

Nataša Hvala Ivančič, Občina Kobarid

MREŽA INFO TOČK TRAJNOSTNE MOBILNOSTI V TRIGLAVSKEM NARODNEM PARKU

V Triglavskem narodnem parku (TNP) so z namenom ozaveščanja obiskovalcev parka o tematici trajnostne mobilnosti v zavarovanih območjih narave pričeli z vzpostavljanjem sistema info točk trajnostne mobilnosti v Julijskih Alpah imenovanih "Naj vas narava zapelje". Taka sta bili v okviru projekta Parkiraj&Doživi narave! vzpostavljeni prvi taki info točki in sicer v Kobaridu (Zelena hiša, TIC Kobarid in info postaja TNP) ter v Stari Fužini (Center TNP Bohinj, odprta oktobra 2016 v okviru Zelenega vikenda). Podobne info točke trajnostne mobilnosti bodo v nadaljevanju odprte tudi na drugih lokacijah v Julijskih Alpah. Ob tem pa vabijo vse zainteresirane deležnike, da to mrežo uporabijo in vključijo tudi v svoj sistem promocije, obveščanja in ozaveščanja.

Koncept info točke trajnostne mobilnosti vključuje naslednje:

- animiran stenski zemljevid Julijskih Alp s predstavitev naravnih in kulturnih znamenitosti ter izpostavitvijo trajnostne mobilnosti oz. ponujeno rabo le-te,
- interaktivno spletno stran trajnostne mobilnosti v Julijskih Alpah, ki uporabniku ponuja kombinirane možnosti rabe mehke mobilnosti na tem območju,
- kratki animirani film o obiskovanju Julijskih Alp brez osebnega vozila, osrednji liki so avtohtone vrste domačih živali – bohinjska cika, bovška ovca in drežniški kozel (na voljo tudi na spletni strani mehke mobilnosti v Julijskih Alpah). ◦

Majda Odar, Triglavski narodni park

Junaki animiranega filma "Naj vas narava zapelje" – promocija mehke mobilnosti v Julijskih Alpah

Slika: Arhiv TNP (avtor: Invida d.o.o.)

NOVA KOLESNA IN SISTEM NJIHOVE IZPOSOJE V BOHINJU

Za praktično izvajanje zelene mobilnosti pri obiskovanju narave v Triglavskem narodnem parku sta bili v projektu v Bohinju vzpostavljeni dve novi točki za izposajo koles z infrastrukturo/opremo za izposajo&vračilo koles. Tu je na voljo skupaj 14 novih trekking koles z dodatno opremo (čelade, otroška stolčka), točki oz. kolesa pa so locirani v centru Bohinjske Bistrice (agencija Hlke&Bike, Triglavska cesta 37B) in v Stari Fužini (Center TNP Bohinj). Prednost in posebnost obeh izposojevalnic je, da ob predhodni najavi kolo lahko vzamete v eni in ga pustite v drugi izposojevalnici. Namen le-tega je omogočiti povezovanje javnega potniškega prometa z mehko mobilnostjo za še bolj doživeto obiskovanje naravne vrednote Bohinjsko jezero. Kolesa je mogoče rezervirati preko rezervacijskega obrazca, ki je dostopen na spletni strani www.bohinj.si. Cena izposoje koles je 13 EUR/dan. V ceni so vključeni tudi čelada, otroški stolček ter ključavnica.

Želja Občine Bohinj in Turizma Bohinj je, da bi se mrežo točk za izposajo&vračilo koles še nadgradilo, v sistem pa bi se vključilo čim več lokalnih ponudnikov koles. ◦

Darinka Maraž Kikelj, Občina Bohinj

PROMOCIJSKI DOGODKI TRAJNOSTNE MOBILNOSTI

NA DNEVIH ALPSKE KONVENCIJE TUDI RAZNOVRSTNI DOGODKI ZA TRAJNOSTNO MOBILNOST

Letos že 7. Dan Alpske konvencije, ki je potekal od 26. do 28. maja, je imel tudi tokrat močan poudarek na trajnostni mobilnosti pri obiskovanju naravne dediščine oz. Triglavskega narodnega parka. V okviru tega so potekale številne aktivnosti s sloganom **Po Alpskih dolinah s kolesom in peš – Gremo v Bohinj, dolino Soče in Zgornjesavsko dolino**, ki so jih v skupnem sodelovanju s projektom Parkiraj&Doživi naravo tudi letos oblikovali in izvedli različni deležniki. Alpe so namreč naš skupni življenjski prostor, za katerega želijo čim bolj odgovorno in usklajeno skrbeti ter k temu pritegniti tudi obiskovalce.

Organizatorji, med njimi tudi partnerji projekta Posoški razvojni center, Triglavski narodni park in Turizem Bohinj, so tako pripravili pohode, kolesarjenje, tek in bogat spremljevalni program v Bohinju, dolini Soče in Zgornjesavski dolini, na katerih je skupno sodelovalo več kot 450 obiskovalcev.

V Bohinju je potekal botanično kulinarčni dan s predstavitvijo izdelkov in pridelkov blagovne znamke Bohinjsko in bohinjske kulinarike, vodenim ogledom botaničnega vrta Goričica, ter

Foto: Arhiv PRC

Foto: Arhiv TNP

Foto: Arhiv TNP

Foto: Arhiv TNP

delavnico za otroke in plezalno steno pri Centru Triglavskega narodnega parka v Bohinju. V Mojstrani so se obiskovalci lahko udeležili vodenega pohoda do Pocarjeve domačije v Zgornji Radovni, muzejsko urejene domačije in informacijske postaje Triglavskega narodnega parka, sodelovali v programu Slovenskega planinskega muzeja v Mojstrani, sledilo je še odprtje mojstranških ferat. Na Dovjem je potekal tradicionalni Juriš na Dovško Babo s spremljevalnim programom na trgu pred Hišo Pr'Katr. Na Tolminskem so organizatorji pripravili pohod v Javorco z ogledom spominske cerkve Svetega Duha. V Trenti pa so se obiskovalci Dneva Alpske konvencije udeležili vodenja po Soški poti z ogledom naravnih in kulturnih posebnosti Trente, obiskali botanični vrti Juliana, ki letos praznuje 90 let, si ogledali razstavo ilustracij iz otroške knjige Gorski vrt za vse odprt ter prisluhnili pogovoru z avtoricama Polono Kovač in Jelko Godec Schmidt.

Pri vsebinsko bogatih prireditvah za predstavitev posebnosti območij so organizatorji v največji meri upoštevali vključevanje javnega prevoza. Pri pohodu v Javorco je bil tako z namenom povezovanja pohodništva z javnim prevozom organiziran jutranji avtobusni prevoz z železniške postaje Most na Soči, iz Tolmina in Kobarida do izhodišča – vasi Krn, ter ob povratku nazaj do istih mest. Pri Botanično-kulinaričnem dnevu v Bohinju se je udeležence spodbujalo, da za prihod oz. odhod uporabijo javni promet, bodisi vlak iz smeri Jesenice in Nova Gorica ali avtobus iz Ljubljane. V skladu s tem so jim bile priskrbljene informacije o voznih redih.

Namen dogodkov je bil opozoriti na občutljiv alpski prostor, predstaviti posebnosti alpskega prostora, pomen ohranjanja narave in kulturne dediščine ter spodbuditi obiskovalce, da Alpe obiskujejo na okolju prijazen način. ○

Tina Markun, Triglavski narodni park & Uroš Brankovič, Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj

Foto: Arhiv Občine Bohinj

Foto: Uroš Brankovič

Foto: Uroš Brankovič

PROMOCIJA KOLESARSKEGA OBISKOVANJA NARAVE V BOHINJU

Nova kolesa, ki so bila kupljena v okviru projekta Parkiraj&Doživi naravo!, so bila za redno uporabo za obiskovanje narave v Bohinju preizkušena na brezplačnem rekreativnem dogodku „S kolesom po Bohinju“. Ta je potekal 20. septembra 2016 v okviru Evropskega tedna mobilnosti. Organizirala ga je agencija RAGOR kot info točka programa Europe Direct Gorenjska ter v sodelovanju s partnerji projekta.

Udeleženci so se podali na vodeno kolesarjenje z izkušenim kolesarsko-turističnim vodnikom po enih najlepših kolesarskih poti v Sloveniji, t.i. Klodičevi kolesarski poti od Bohinjske Bistrice do Ribčevega Laza in Stare Fužine. Med kolesarjenjem, predvsem pa v času postankov v vaseh Ribčev Laz, Stara Fužina in Studor, je vodnik predstavil bogato naravno in kulturno dediščino na tem območjih.

Foto (vse): Uroš Brankovič

Namen dogodka je bil opozoriti na pomen trajnostnih potovalnih načinov in alternativnih oblik mobilnosti v povezavi z njihovimi pozitivnimi vplivi na zdravje. Udeleženci so ob postanku v Centru Triglavskega narodnega parka Bohinj v Stari Fužini spoznali še več o tematici trajnostne mobilnosti v zavarovanih območjih narave in sicer o novem sistemu info točk trajnostne mobilnosti v Julijskih Alpah imenovanih Naj vas narava zapelje ter o dveh novih izposojevalnicah koles oz. sistemu njihove povezane izposoje. Prav tako so si ogledali še delovno verzijo istoimenskega animiranega filma s tremi junaki avtohtonih pasem tega dela Alp. ◦

Majda Odar, Triglavski narodni park

Z ZELENI MI LOKALNI MI IZLETI ŠE VEČ DOŽIVETIJ NARAVE IN PODEŽELJA POSOČJA

Ob zaključku poletne sezone, natančneje med 22. in 24. avgustom 2016, so na širšem območju doline Soče v občini Kobarid potekali promocijski Dnevi zelenih lokalnih izletov. Namenjeni so bili testnemu povezovanju različnih oblik trajnostne mobilnosti z obiskovanjem narave. Na teh izletih so se lahko vsi, ki so si za obisk tamkajšnje narave in podeželja izbrali privlačno kombinacijo javnega minibusa in vodenega pohoda, brezplačno udeležili številnih zanimivih doživetij. Z mini busom so se tako podali iz Kobarida na izbrano točko v njegovi okolici, nato se z vodnikom podali na odkrivanje in uživanje tamkajšnjih doživetij narave, podeželja in zgodovine. Le-ta so obsegala od spoznavanja kamnite vasice Robidišče z beneško podeželsko arhitekturo, reke Nadiže in tradicije planšarstva na planini Kuhinja, do gorske narave na pobočjih Krna, življenja in dela pesnika Simona Gregorčiča, zgodb Soške fronte na Kolovratu ter etnološko-kmetijskega obiska na kmetiji na Jelenovem bregu. Posebno doživetje pa je bilo tudi spoznavanje lokalne kulinarike in zgodb njene povezanosti s tukajšnjo naravo.

Namen akcije je pokazati, da je mogoče s potovanji brez avtomobila in na okolju prijazen način lokalno naravo in podeželje doživeti še bolj sproščeno, zdravo, poglobljeno in zanimivo. Na območju občine Kobarid so taka potovanja mogoča tudi zaradi mreže rednih dnevnih linij minibusov, ki jih je letos prvič v poletnih mesecih organizirala Občina Kobarid s podporo LTO

Foto (vse): Uroš Brankovič

Foto (vse): Uroš Brankovič

Sotočje. Z njimi so s Kobaridom za le 1 evro na dan povezali vse točke v njeni čudoviti hriboviti okolici.

Prvi dan so udeleženci spoznavali naravoslovne in etnološke zanimivosti širše doline Nadiže: kamnito beneško arhitekturo vasi Robidišče, kulinariko Beneške Slovenije, naravo reke Nadiža ... Naslednji dan so bile na vrsti naravoslovne, kulinarčne in literarne zanimivosti pokrajine pod pogorjem Krna: tradicija planšarstva, sončna mehkoča travnatih planin in priprava mlečnih izdelkov na planini Kuhinja, ledeniške morene in druga gorska narava na tem območju. Z dodatno energijo te narave so se udeleženci napolnili še v energijskem kamnitem krogu pod planino Zaslav, ki so ga odkrili šele pred nedavnim. Po vodenem pohodu do vasi Vrsno so v njegovi tukajšnji rojstni hiši spoznavali Goriškega slavčka, pesnika Simona Gregorčiča. Ob koncu tega izleta pa so bili deležni prav posebnega doživetja z deklamacijo avtorske pesmi Petre Vencelj, ene od udeleženk. Šlo je za čudovito poustvaritev Gregorčičeve pesmi Soči.

Za zaključek akcije so udeleženci tretji dan obiskali in doživeli naravoslovne, zgodovinske, etnološke in kulinarčne zanimivosti območja med Matajurjem in Kolovratom: muzej soške fronte na prostem na grebenu Kolovrata, gora Matajurjem in vasi pod njo, različne divje in domače živali na kmetiji Jelenov breg, lokalne tradicionalne jedi ... Dodaten in nepričakovani biser tega dne je bil obisk lepo obnovljene in s slamo krite Nježne hiše v vasi Jevšček. Ta je s svojo tradicionalno arhitekturo in notranjo opremo danes etnološki spomenik.

Pripravo in izvedbo izletov je v okviru projekta Parkiraj&Doživi naravo! organiziral Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj, partner projekta, v veliko podporo pri tem pa mu je bil TIC Kobarid v okviru LTO Sotočje. ◯

*Uroš Brankovič,
Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj*

Foto (vse): Uroš Brankovič

ZELENI VIKEND V BOHINJU POSKRBELE TUDI ZA SONČNO VREME

Sredi oktobra, natančneje med 15. in 16. oktobrom, je na širšem območju Bohinjskega jezera potekal že tradicionalni okoljsko-turističen dogodek **Zeleni vikend v Bohinju**. Tokrat je bil organiziran v okviru projekta **Parkiraj & Doživi naravo!**, zato je bilo še bolj kot običajno v ospredju spodbujanje zelene turistične mobilnosti. Udeleženci so skrb do narave pokazali že z svojim zelenim prihodom na vlaku bohinjske železnice. Po prihodu do Bohinjske Bistrice iz smeri Ljubljane oz. Nove Gorice ter avtobusnem prevozu do izbrane namestitve, je sledilo pobiranje odpadkov v okolice Bohinjskega jezera in struge potoka Ribnica. Zelo razveseljivo je, da se okoljska zavest obiskovalcev očitno dviguje, zelo vzorno pa za odstranjevanje odpadkov skrbijo tudi domačini in lokalni turistični delavci. To so dokazale le največ tretjinsko polne vreč za smeti, čeprav so udeleženci "obdelali" bregove in pešpot od Ribčevega Laza vse do sredine jezera. A zelo nazoren poduk o pomenu skrbi za okolje ter nevarnostih odpadkov na žalost le ni izostal. Ob bregu so našli plavajočo plastenko iz katere je mrtvo visel rep jezerske postrvi. Za ribo, ki se je ujela v polovično odrezano plastenko, na žalost ni bilo več rešitve.

Po čistilni akciji ter okrepčilu z domačo bohinjsko malico v Centru TNP Bohinj v Stari Fužini, je sledil zanimiv voden kolesarski izlet. Kolesarski vodnik Gregor je z vožnjo in postanki na izbranih točkah predstavil naravne in kulturne znamenitosti Zgornje Bohinjske doline. Da pa

Foto (vse): Uroš Brankovič

ozaveščevanje o teh tematikah ne bo ostalo le pri krajših ali daljših dogodkih, so v sklopu dogodka v Centru TNP Bohinj v Stari Fužini odprli stalno info točko trajnostne mobilnosti imenovane **Naj vas narava zapelje**.

Kot del te točke so si udeleženci lahko ogledali istoimenski animirani film, ki je premierno projekcijo doživel prav v sklopu zaključka Zelenega vikenda. V njem je na tematika zelene mobilnosti predstavljena na zelo simpatičen način, saj so njegovi glavni junaki avtohtone vrste domačih živali – bohinjska cika, bovška ovca in drežniški koza. Film je sedaj na voljo tudi na spletni strani mehke mobilnosti v Julijskih Alpah.

Skrb za naravo na širšem območju TNP pa ni ostala neopažena tudi na evropski ravni. V okviru slavnostnega dela dogodka je bila predstavljena Čezmejne ekoregija Julijske Alpe, ki je ravno v začetku oktobra postala dobitnica Evropske listine za trajnostni razvoj turizma v zavarovanih območjih.

Poleg zanimivega brezplačnega programa so bili udeleženci deležni tudi brezplačne ali polovično znižane cene nastanitve v sodelujočih bohinjskih hotelih in drugih ponudnikih namestitev.

Namen vseh aktivnosti v okviru Zelenega tedna pa je bil pokazati, da je mogoče lokalno naravo in podeželje s potovanji brez avtomobila in na okolju prijazen način doživeti še bolj sproščeno, zdravo, poglobljeno in zanimivo. Območje Bohinja je v promociji take mobilnosti oz. zelenega turizma zagotovo med najpogumnejšimi in najaktivnejšimi območji v Sloveniji, kar pa je glede na razlog prihoda obiskovalcev v Slovenijo oz. na območje TNP tudi dolgoročno pametna odločitev. ◦

*Uroš Brankovič,
Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj*

Foto (vse): Uroš Brankovič

RAZISKAVE O VPELJAVI TRAJNOSTNE MOBILNOSTI V TNP (NADALJEVANJE)

Dr. Tatiana Bajuk Senčar je pri partnerski organizaciji ZRC SAZU zadolžena za organizacijo in izvedbo raziskave na območju Bohinja in delu Posočja o optimalni vpeljavi trajnostne mobilnosti. Raziskava je ena izmed "mehkih" aktivnosti projekta, ki podpira aktivnosti vzpostavljanja infrastrukture in drugih ukrepov za zmanjšanje motoriziranega obiska izbranih naravnih vrednot v TNP. Enofazna raziskava naj bi opredelila in zajela ključne skupine deležnikov ter s pomočjo kvantitativnih (ankete) in kvalitativnih metod (intervjuji) preučila, kako obstoječi deležniki pojmujejo potrebe, probleme in trende v mobilnosti.

Medtem ko so aktivnosti v letu 2015 potekale predvsem na terenu, je bilo delo v letu 2016 posvečeno predvsem analizi in interpretaciji prejetega gradiva iz Bohinja ter pisanju raziskovalnega poročila s smernicami in priporočili ter komunikacijskega načrta.

Gradivo vsebuje 23 kvalitativnih intervjujev (ki trajajo od 20 min do 90 min) in 295 kvantitativnih anket. Turizem Bohinj je bil odgovoren za zbiranje vseh 295 anket ter prvo obdelavo anketnih podatkov. Ob analizi in interpretaciji vseh zbranih podatkov je bilo mogoče ugotoviti kako domačini in obiskovalci doživljajo problematiko prometa.

Intervjuji med domačini so pokazali, da je postal poletni turistični promet za njih resna skrb, kar velja tudi za tiste, ki delajo v turistični panogi. Ena od glavnih skrbi je kako promet vpliva na varnost; ob tem je bila kolesarska pot večkrat pohvaljena kot alternativna pot glavni prometnici do jezera. Analiza anket pa je pokazala, da v zadnjih letih prihaja do sprememb v potovalnih navadah tujih turistov ter da v Bohinj prihaja tudi veliko tujih enodnevnih gostov, ki so sicer nastanjeni v bližnjih slovenskih turističnih destinacijah.

V poletnih mesecih je ZRC SAZU sodeloval s partnerji z JZ TNP, občine Kobarid ter predstavniki LTO Sotočje pri izvedbi krajše ankete za raziskavo o uvedbi novih oblik mehke mobilnosti v Kobaridu, t.j. avtobusa Hop-On Hop-Off Kobarid, kot prometnega sredstva za dostop do izbranih naravnih vrednot. V Kobaridu so zbrali 239 anket. Prva obdelava anketnih podatkov kaže na to, da Hop-On Hop-Off avtobus uživa zelo pozitivno podporo tako s strani obiskovalcev kot domačinov. Slednji upajo, da bo avtobus deloval tudi zunaj turistične sezone.

V okviru predstavljanja projekta na sorodnih dogodkih, pa je imela dr. Tatiana Bajuk Senčar 23. julija 2016 referat na mednarodni konferenci "Anthropological legacies and human futures", ki ga je organizirala EASA (European Association for Social Anthropology). Konferenca je potekala v Milanu, v Italiji. Referat je imel naslov "The road to sustainable tourism: past and present technologies of mobility in a protected area". V njem je predstavila projekt Parkiraj & doživi naravo ter infrastrukturni izziv trajnostni mobilnosti. ○

Dr. Tatiana Bajuk Senčar, ZRC SAZU – Inštitut za slovensko narodopisje

SORODNI OZ. POVEZANI PROJEKTI IN AKCIJE

Foto: Arhiv Občine Kobarid

Foto: Uroš Brankovič

PROJEKT TRAJNOSTNA MOBILNOSTI V OBČINI KOBARID

V juliju in avgustu 2016 je v okviru pilotnega projekta Trajnostna mobilnost v občini Kobarid dnevno vozil 21-sedežni avtobus z možnostjo prevoza 5 koles. Prevoz poimenovan Hop - ON, Hop - OFF KOBARID je bil namenjen tako občanom kot obiskovalcem občine Kobarid, prve potnike pa je popeljal v petek, 8. julija 2016.

Namen vzpostavitve javnega prevoza je povezati podeželje s centrom občine Kobarid in s tem občanom olajšati dostop do javnih storitev (zdravstvenih in socialnih, nakupovalnih, kulturnih, ...), obiskovalcem pa omogočiti javni prevoz do turističnih znamenitosti in planinskih poti v občini

Kobarid (rojstna hiša Simona Gregorčiča in Simona Rutarja, planina Kuhinja, Matajur, Nježna hiša, staro vaško jedro Breginj, Robidišče, naravna kopališča Nadiže, Soča...). Vozni red z zemljevidom ter vrisom voznih linij je bil postavljen na vseh postajališčih.

Foto: Arhiv Občine Kobarid

Avtobus Hop - ON, Hop - OFF KOBARID je vozil na petih linijah, vsako linijo dvakrat dnevno. Dnevna karta za prevoz oseb je znašala 1 €, prevoz otrok do 10 leta starosti in koles pa je bil brezplačen. Nakup karte je omogočal celodnevno neomejeno koriščenje storitve tega prevoza.

Foto: Arhiv Občine Kobarid

Odziv domačinov in obiskovalcev je bil zelo pozitiven, kar potrjuje preko 2000 zadovoljnih uporabnikov, ki so izkoristili izjemno ponudbo prevozov. Hop ON Hop OFF KOBARID je v času od 8. julija do 28. avgusta (52 dni) največ potnikov peljal do planine Kuhinja (28%), do Nadiže in naprej proti Breginjskemu kotu do Robidišča (26%) ter na Drežniško (21%). V povprečju je avtobus peljal 41 potnikov na dan. Zaradi velikega zanimanja in lepega vremena je avtobus vozil tudi v soboto, 10. in nedeljo, 11. septembra 2016.

Foto: Uroš Brankovič

Občina Kobarid, ki je izvedbo projekta tudi finančno podprla, si sedaj prizadeva, da storitev v prihodnjem letu še izboljša in približa širšemu krogu uporabnikov, zato je med uporabnike že razdelila anketne liste, s katerimi bo pridobila njihovo mnenje ter spoznala njihove želje in potrebe. V oktobru se je izvajala tudi anketa med občani. Rezultati ankete bodo v pomoč pri pripravi načrtovanega urnika javnega prevoza izven turistične sezone, ki bo predvsem starejšim občanom omogočil lažji dostop do samega centra občine in storitev, ki so jim na voljo v Kobaridu. Z sistemom javnega prevoza Občina Kobarid nadaljuje v novembru 2016 ko avtobus dvakrat tedensko povezuje podeželje s centrom občine.

Foto: Uroš Brankovič

Tri od petih linij kobariškega minibusa pa so bile med drugim uporabljene za osnovo promocijskih Dnevov zelenih lokalnih izletov v Posočju. Ti so v okviru projekta Parkiraj&Doživi naravo! potekali ob zaključku poletne sezone, natančneje med 22. in 24. avgustom 2016, na širšem območju doline Soče v občini Kobarid. ○

Nataša Hvala Ivančič, Občina Kobarid & Uroš Brankovič, CTRP Kranj

MEDNARODNI POSVET O POVEZOVANJU VLAKA IN KOLES ZA TRAJNOSTNO MOBILNOST

Dne 11. maja 2016 je v Borovnici pri Ljubljani potekal mednarodni posvet in delavnica z naslovom **"Vlak in kolo – alternativa osebnemu avtomobilu na vsakdanjih in turističnih poteh"**. Z njim so želeli organizatorji prispevati k razvoju železniškega potniškega prometa kot hrbtenice integralnega sistema javnega potniškega prometa in večmodalne potovalne verige v Sloveniji, v kateri imajo pomembno mesto tudi prevoz s možnost varnega parkiranja, izposoje in najema koles na intermodalnih vozliščih ter prevoz večjega števila koles na potniških vlakih.

V tem okviru je bil dogodek organiziran z namenom, da se predstavi in opozori na konkretne ter izredno uspešne zgodbe takega povezovanja po celotni Evropi, predvsem pa v naši neposredni sosesčini (Avstrija, Italija). Še več, ob udeležbi več tujih strokovnjakov je bila to priložnost, da jih predstavijo neposredno tisti, ki so v teh državah sodelovali pri njihovi uspešni izvedbi. Posvet je potekal v ključnem obdobju, ko se v Sloveniji sprejemajo pomembne odločitve glede razvoja železniške infrastrukture in nakupa novih potniških železniških garnitur.

Udeležence so uvodoma pozdravili nizozemski veleposlanik g. Baart Twaalfhofen, podpredsednik Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor dr. Franc Trček (oba bosta na dogodek prišla s kombinacijo vlaka in kolesa), državni sekretar mag. Klemen Grebešek in predstavnik Slovenskih železnic.

Izvedbo dogodka, ki je potekal tudi kot prometni del aktivnosti Plana B za Slovenijo, sta podprla CIVITAS Activity Fund in Občina Borovnica, pri organizaciji pa so sodelovali tudi člani **Slovenske kolesarske mreže in Koalicije za trajnostno prometno politiko**.

Dogodek so pomagali organizirati oz. so se ga udeležili tudi člani projekta Parkiraj&Doživi naravo!, tako zaradi pomena trajnostnih prometnih odločitev h katerim je želel dogodek prispjevati, kot tudi zaradi bogastva uporabnih znanj in dobrih praks, ki so bile na njem predstavljene.

Več o dogajanju in predstavitev dobrih praks povezovanja vlaka in kolesa na tej izredno zanimivem dogodku na: <http://www.ctrp-kranj.si/2016/11/porocilo-z-mednarodnega-posveta-vlak-in-kolo-alternativa-osebnemu-avtomobilu-na-vsakdanjih-in-turisticnih-poteh-borovnica-pri-ljubljani>

Uroš Brankovič, Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj

Foto: Arhiv PRC

Foto: Uroš Brankovič

POSVET V TOLMINU ŽE PRINESEL KONKRETNE IZBOLJŠAVE ZA TRAJNOSTNO MOBILNOST V JULIJSKIH ALPAH

Na podlagi Memoranduma, ki je bil rezultat posveta v Tolminu z naslovom "Pomen Bohinjske proge za razvoj turizma v Julijskih Alpah", ki je bil organiziran v oktobru 2015 tudi s podporo projekta Parkiraj&Doživi naravo!, ter sestanka pri ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču, sta bili ustanovljeni Delovni skupini za infrastrukturo in promet. Ti skupini sta si določene dele proge ter infrastrukture ogledali tudi na terenu. Prav večja stopnja medsebojnega sodelovanja vseh vpletenih je že prinesla določene izboljšave, seveda pa so to le prvi koraki k bolj vizionarsko usmerjeni politiki razvoja Bohinjske proge.

V letošnji poletni sezoni so v vseh vlakovnih kompozicijah odstranili določeno število sedežev in tako omogočili prevoz večjega števila koles, kar je bilo do sedaj mogoče le v vagonu avtovlaka. Prav z avtovlakom je bila povezana tudi naslednja želja, ki je ugledala luč sveta v tej sezoni. Prva jutranja vožnja avtovlaka in večerno vračanje sta tako omogočali prevoz določenega števila avtomobilov tudi iz Nove Gorice do Bohinjske Bistrice in nazaj. Izboljšan je bil tudi sistem obveščanja in označitve tudi na vlakih, saj gre ne nazadnje za zelo priljubljen način potovanja med turisti.

Na posameznih postajah so že vidne izboljšave: ploščad za dovoz avtomobilov na avtovlak v Novi Gorici, prenovljeno postajališče v Solkanu, obnovljena postajna stavba v Bohinjski Bistrici in prehod čez tise na postaji Most na Soči ter zamenjava stavbnega pohištva na postaji Bled. Pričela se je nujna sanacija plazovitega terena v bližini Grahovega ob Bači, ki bi sicer lahko povzročila zaporo proge.

Seznam, ki ga je Operativna iniciativa pripravila kot izhodišče, je seveda še precej daljši in čaka na nadaljevanje pogovorov in investicije, vendar bo z dobro voljo Slovenskih železnic ob ustreznem pozicioniranju Bohinjske proge tudi to izvedljivo v naslednjem in prihodnjih letih. Glavno vodilo Operativne iniciative 110 let Bohinjske proge, ki jo sestavljajo predstavniki Turizma Bohinj, operativnega kadra Slovenskih železnic na Bohinjski progi, Posoškega razvojnega centra in Društva za Bohinjsko-goriško proggo, je »obeležujmo predvsem z izboljšavami in ne s proslavami«. ○

Jana Podgornik, Posoški razvojni center

VABILO K SODELOVANJU:

Z VAŠIMI PREDLOGI, MNENJI TER AKTIVNIM SODELOVANJEM V PROJEKTNIH AKTIVNOSTIH PRISPEVAJTE K UVAJANJU TRAJNOSTNE MOBILNOSTI V TNP!

Spoštovani bralci e-novičnika,

Uvajanje trajnostna mobilnost v Bohinju, Zgornjem Posočju ter v prihodnosti na celotnem območju Triglavskega narodnega parka je odvisna od aktivnega delovanja vseh akterjev, ki na to mobilnost tako ali drugače vplivajo.

Morda ste uporabnik storitev prevozov kot turistični obiskovalec ali pa na vas kot domačina vpliva poletna prometna preobremenjenost cest? Sami ponujate (turistične) prevoze ali pa ste kot ponudnik turističnih storitev in izdelkov odvisni od gostov, ki se tako ali drugače pripeljejo v TNP? Ste med političnimi in gospodarskimi odločevalci glede prometnih politik ali pa le aktiven državljan, ki mu ni vseeno kako prijazna do narave in ljudi bo mobilnost na območju parka v prihodnje?

V kakršnikoli vlogi ste že, vaše ideje, mnenja, podpora, predlogi ter aktivno sodelovanje v projektih aktivnostih bodo pripomogli k usmerjanju k bolj trajnostni mobilnosti v TNP. Taki, ki bo prijazna naravi, človeku ter tudi dolgoročno uspešni ekonomiji.

Zato nam pišite na naslov Uredništva in veseli bomo vašega prispevka:

UREDNIŠTVO E-NOVIČNIKA PROJEKTA PARKIRAJ & DOŽIVI NARAVO!

E-pošta: uros.brankovic@ctrp-kranj.si (Uroš Brankovič)

GSM: 040 303 752

KONTAKTNI PODATKI ZA VEČ INFORMACIJ O PROJEKTU

Več informacij o projektu in posameznih projektnih aktivnostih lahko dobite na naslednjih kontaktnih naslovih:

TRIGLAVSKI NARODNI PARK

(Vodilni partner projekta)

Kontaktna oseba: Davorin Koren,

vodja oddelka za trajnostni razvoj

e-naslov: davorin.koren@tnp.gov.si

GSM: 031 345 479

in

Metka Štrukelj,

projektna sodelavka

e-naslov: metkast@gmail.com

GSM: 031 642 293

TURIZEM BOHINJ

Kontaktna oseba: Klemen Langus

E-naslov: klemen.langus@bohinj.si

GSM: 041 884 392

